

مقابله با فقر و نابرابری

به سفارش معاونت رفاه اجتماعی

شماره چهل و یکم

۵ الی ۱۱ دی ۱۳۹۸

تاریخ انتشار: ۱۴ دی ۱۳۹۸

روایت خبرنگار ماهشهری:
اعتراض به بنزین نبود به
یک عمر محرومیت بود

روزنامه شهروند:
ازدواج زیر ۱۳ و ۱۵ سال برای دختران
و پسران ممنوع می شود

بانک جهانی اعلام کرد:
موفق ترین کشورها در مقابله
با فقر

معاون امور جوانان وزارت ورزش:
افزایش ابرابری سالمندان متقاضی
وام ازدواج

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
معاونت رفاه اجتماعی

پژوهشگاه مطالعات توسعه جهاد دانشگاهی

بلاغت

افزایش ۱۰ برابری سالمندان متقاضی وام ازدواج		جنبش یا ناجنیش تهیدستان	
کرمان ، دومین استان فقیر کشور پس از سیستان و بلوچستان	۱۶	آتش تنور؛ آتش جان کارگران خباز	۴
رودست شورای پول و اعتبار به خانه اولی ها	۱۷	کیفیت و واقع بینی ، شرط ضروری پژوهش روی فقر	۶
حاشیه نشینی در قزوین و زایش آسیب های اجتماعی	۱۷	معرفی کتاب «صداهای سالم ، سکوت ناسالم»	۸
برخورد بدون اغماض با مقصران مشکلات احتمالی گرمخانه زنان	۱۷	زندگی روزمره تهیدستان شهری	۱۰
یارانه نمی خواهیم؛ دستمزدمان را افزایش دهید	۱۸	تفاهم نامه وزارت کار و راه برای مسکن کارگران	۱۲
تأثیر یک رویکرد خاص بازی درمانی بر کودکان آسیب دیده جنسی	۱۸	اختصاص سهمیه بنزین به ۳۰ هزار خودرو ویژه معلولان	۱۴
جذب ۶ هزار دانش آموز بازمانده از تحصیل در خوزستان	۱۸	روایت خبرنگار ماهشهری: اعتراض به بنزین نبود به یک عمر محرومیت بود	۱۴
هزینه بیش از ۱۵ هزار میلیارد تومان برای محرومان و نیازمندان	۱۸	ازدواج زیر ۱۳ و ۱۵ سال برای دختران و پسران ممنوع می شود	۱۴
طبقه بندی مشاغل باید درباره همه کارگران اجرا شود	۱۹	۴۰ سال پس از ایجاد نهضت سوادآموزی ، کشور همچنان ۹ میلیون بی سواد دارد	۱۵
افزایش ناچیز بودجه بهزیستی در سال ۹۹	۱۹	امکان اقامت زنان آسیب دیده به همراه فرزندان شان در خانه های امن فراهم شد	۱۵
گسترش حاشیه نشینی در اصفهان	۱۹	بانک جهانی اعلام کرد: موفق ترین کشورها در مقابله با فقر	۱۵
	۱۹	مرکز پژوهش های مجلس خواستار اجرای بیمه زنان سرپرست خانوار شد	۱۵

سرمقاله

مبارزه با فقر، تبعیض و نابرابری

جنبش یا ناجنبش تهیدستان

پدیده‌های متفاوتی محسوب میشوند. (آصف بیات، ۱۳۹۰) پیشروی آرام، اصطلاحی است که برای توصیف این نوع از کنش‌های پراکنده و هرروزه استفاده میشود. برای مثال، تلاش دستفروشان برای فعالیت در منطقهای که حق فروش در آن را ندارند، بدون هماهنگی بین آنها، یکی از مصادیق نا-جنبش تهیدستان شهری است. معمولاً در نا-جنبشها اگر شواهدی از هماهنگی دیده شود، کوچک، پراکنده و تصادفی است. آصف بیات برای توصیف رابطه نا-جنبش با سیاستورزی، از مفهوم سیاستورزی خیابانی بهره می‌گیرد. نهاد، نقش مهمی در نحوه ظهور و بروز جنبش تهیدستان دارد. دانشجو یا کارگر ممکن است مطالبات خود را در چارچوب دانشگاه یا سندیکا دنبال کند اما برای بیکاران، زنان خانهدار و دیگر گروههای فاقد نهاد و انجمن، خیابان تنها قلمرو تلاش برای مطالبهگری است. خیابان، عرصه سیاستورزی برای چنین اقشاری است و این سیاست همان «سیاست خیابانی» است. به هر حال، جنبش یا نا-جنبش هر دو مفاهیمی هستند برای تبیین اشکال متفاوتی از شورش فقرا علیه نابرابری که متناسب با شدت محرومیت و زمینه اجتماعی، از گونهای به گونه دیگر در فضای اجتماعی رخ نشان میدهند.

در هفته‌های که گذشت، اخبار زیر جلب توجه میکند:

- به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم، وزارت کار و تعاون به همراه وزارت راه و شهرسازی، برای مسکن کارگران تفاهمنامهای امضا کردند.
- معاون توانبخشی سازمان بهزیستی کشور از تصویب اختصاص سهمیه بنزین ویژه معلولان در وزارت کشور، برای نزدیک به ۳۰ هزار پلاک خودرو ویژه معلولان خبر داد.
- فعال مطبوعاتی خوزستان می‌گوید: موضوع بنزین و اعتراض به گرانی آن تنها ظاهر و برونداد مسئله‌ای بود که در سطح کلان خوزستان و ماهشهر رخ داد. عمق ماجرا ریشه در فقر

گفته شده جنبش تهیدستان شهری در تقابل با دولت بهمثابه تولیدکننده و آراینده فضا قرار میگیرد. دولت از یک سو عامل تولید فضا بر پایه نابرابری است و از سوی دیگر جنبش تهیدستان در پی آن است تا سهمی از فضای شهری را به دست آورد. برای مثال، حرکت به سوی اشغال خانهها و هتلها در ابتدای انقلاب نشانگر لحظهای از جنبش تهیدستان بود که در پی آن بود تا فضایی را برای سکونت خود تصاحب کند. زورآبادنشینی و خوشنشینی نیز تلاشهای دیگری هستند برای تسخیر فضای زیست توسط تهیدستان که در تقابل با منطق دولت برای سامان دادن به فضا است. برای مثال، تلاش دستفروشان برای کاسبی در خیابان یا مترو نمودهای تلاش تهیدستان شهری برای تسخیر فضای عمومی و ایجاد فضای کسبوکار است. این تقابل و فرآیند ممکن است به بخشی از زندگی روزمره تبدیل شود؛ آنجا که شاهد سازماندهی جمعی بدون عمل جمعی هستیم مثل اشکال مختلف دستفروشی یا ساختوساز در مناطق اسکان غیررسمی. اما وضع به اینگونه ادامه پیدا نمیکند و ممکن است تهیدستان وارد کشمکش و درگیری آشکار با دولت شده و دست به تسخیرهایی بزنند که در وضعیتی آرام رخ نمیدهد؛ نظیر اشغال خانهها و هتلها در دوره انقلاب، و از طریق این کنش جمعی در پی تأمین منافع خود باشند. در این صورت شاهد جنبش تهیدستان خواهیم بود. آنچه در دی ۱۳۹۶ و آبان ۱۳۹۸ شاهد بودیم، از سنخ دوم است.

اما آصف بیات صورتبندی متفاوتی از جنبشهای تهیدستان را در قالب نا-جنبش ارائه میدهد. نا-جنبش تعبیر دیگری است از شکل اول کنش جمعی تهیدستان شهری و به معنای کنشهای جمعی فعالان غیرجمعی است. نا-جنبش برآیند رفتارهای یکسان تعداد کثیری از مردم عادی است که کنشهای پراکنده اما یکسانشان، تغییرات اجتماعی گستردهای را بهوجود می‌آورد؛ حتی اگر این رفتارها تابع هیچ ایدئولوژی یا رهبری و سازماندهی مشخصی نباشند. نا-جنبشهای اجتماعی با جنبشهای اجتماعی اشتراکات مهم و اساسی دارند، اگرچه

و محرومیت حاکم در این منطقه و کل خوزستان دارد.

- ۱۳ سال برای ازدواج دختران و ۱۵ سال برای پسران؛ موضوع لایحه‌ای جدید برای مقابله با کودک‌همسری که بالاخره در کمیسیون لوایح دولت تصویب شد.
- مرکز پژوهش‌های مجلس گزارشی درباره عملکرد سازمان نهضت سوادآموزی منتشر کرده که براساس آن، آمارهای رسمی سرشماری سال ۱۳۹۵، حاکی از وجود ۸ میلیون و ۷۹۵ هزار و ۵۵۲ نفر بی‌سواد در بین ۱۰ تا ۴ سال سن در کشور است.
- به نقل از روزنامه اطلاعات، معاون امور اجتماعی سازمان بهزیستی از امکان حضور زنان آسیب‌دیده در خانه‌های امن به همراه فرزندان‌شان خبر داد.
- طبق اعلام بانک جهانی، ۱۵ کشور از جمله تانزانیا، تاجیکستان، قرقیزستان، چین، هند، چاد، مولداوی، بورکینافاسو، اندونزی، ویتنام، اتیوپی، پاکستان، گینه، نامیبیا و کنگو بهترین عملکرد را در مبارزه با فقر داشته‌اند.
- به گزارش خبرگزاری ایرنا، مرکز پژوهش‌های مجلس به موضوع حذف بیمه زنان سرپرست خانوار و بدسرپرست از مصارف جدول هدفمندی یارانه‌ها از تبصره «۱۴» بند «۲۵» در لایحه بودجه ۹۹ پرداخته و خواستار احیای آن شده است.
- معاون امور جوانان وزارت ورزش، ضمن تشریح میزان پرداخت وام ازدواج به تفکیک سنین مختلف در سال‌های اخیر، به افزایش ۱۰ برابری تقاضای سالمندان متقاضی وام ازدواج اشاره کرد.

۵

خبرنامه مقابله با فقر و نابرابری

شماره چهل و یکم

۵ الی ۱۱ دی ۱۳۹۸

تاریخ انتشار: ۱۴ دی ۱۳۹۸

آتش تنور؛ آتش جان کارگران خباز

قرار می‌دهند و آن را بیرون می‌آورند. در حالی که در گذشته این تقسیم کار بین افراد بیشتری صورت می‌گرفت و تعداد کارگران یک نانوائی به هفت نفر هم می‌رسید، این روزها به دلیل مشکلات اقتصادی اکثر نانوائی‌ها تعداد کارگران خود را به یک یا دو نفر کاهش داده‌اند. این بدان معناست که حجم کار و مسئولیت این کارگران نسبت به گذشته به طرز قابل توجهی افزایش یافته است و همان کاری که در گذشته توسط چهار و پنج نفر انجام می‌شد، امروز توسط یک یا دو کارگر باید انجام شود.

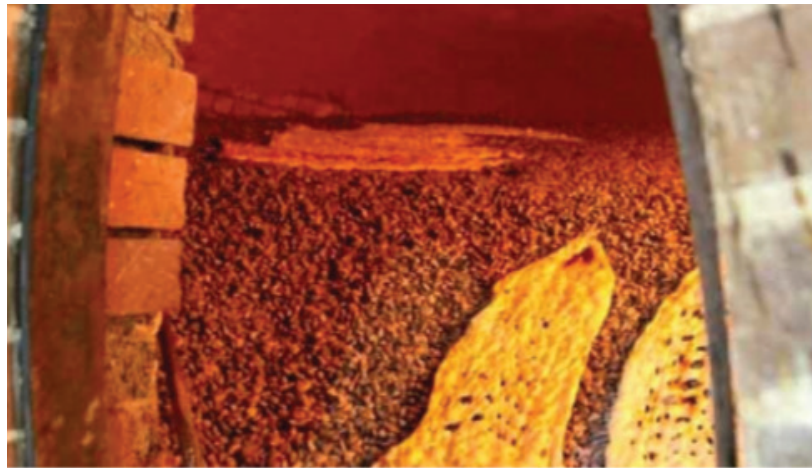
کار روزانه یک کارگر خباز به طور معمول از ساعت ۶ صبح آغاز می‌شود و تا ساعت ۷-۸ و در برخی موارد تا ۱۰ شب ادامه می‌یابد. این کارگران روزانه بین ۱۳ تا ۱۶ ساعت کار می‌کنند و شرایط کار به نحوی است که ایجاب می‌کند کارگر در تمام طول روز سرپا بایستد و دست‌هایش مداوم در حال فعالیت باشند. از این رو اکثر کارگران نانوائی‌هایی که با آن‌ها گفتگو می‌کنیم از درد شدید مفاصل و آرتروز شکایت می‌کنند. «اصغراقا» که شاطر یک نانوائی سنگکی در شهریار است، در این باره می‌گوید: «۱۲ سال است که در نانوائی کار می‌کنم. شب‌ها از درد دست و پا نمی‌توانم بخوابم. پاهایم واریس گرفته است. از بس از صبح تا شب جلو تنور می‌ایستم، چشم‌هایم همیشه کاسه خون است و از آن اشک می‌آید». از دیگر بیماری‌هایی که بین کارگران خباز رایج است، مشکلات مربوط به کبد است، گویا دلیل آن هم خوردن بیش از حد آب یخ در تابستان است. کارگران هم با وجود آن که از علت این مشکل خبر دارند، می‌گویند در گرمای تابستان برای آن که بتوانیم کار کنیم چاره دیگری جز این که روزانه چند پارچ آب یخ بخوریم، نداریم.

با این تفاسیر و با وجود این که فعالیت‌های تمام کارگران مشغول به کار در یک کارگاه خبازی مشمول معیارهای مشاغل سخت می‌شود، از نظر سازمان تأمین اجتماعی از میان کارگران خباز تنها شغل شاطرها جزو مشاغل سخت محسوب می‌شود و باقی کارگران نانوائی گرچه به اندازه

در هفته گذشته خبری از مرگ و مصدومیت سه کارگر در یک نانوائی بر اثر گازگرفتگی در استان کهگیلویه و بویراحمد در رسانه‌ها منتشر شد. در این حادثه که صبح روز دوشنبه ۹ دی ماه در زیرزمین یک نانوائی در شهر سی سخت رخ داد، دو برادر حدود ۳۰ ساله که از حدود یک سال و نیم پیش از شهرستان لردگان استان چهار و محال بختیاری مهاجرت کرده و در این نانوائی مشغول به کار شده بودند، جان باختند و کارگر دیگری که ساکن یاسوج بود، با مسمومیت شدید راهی بیمارستان شد. گرچه این حادثه در میان انبوه اخبار ناگواری که این روزها از گوشه و کنار کشور به گوش می‌رسد، گم شد و کمتر به آن پرداخته شد، اما این حوادث که ناشی از شرایط شغلی این کارگران است، در کمین بسیاری از کارگران خباز که جزو محروم‌ترین نیروهای کار در ایران هستند، نشسته است و زندگی و سلامتی آن‌ها را تهدید می‌کند. از این رو در این گزارش به مشکلات و مصائبی که این کارگران با آن‌ها دست به گریبان هستند، خواهیم پرداخت.

در سال‌های کودکی ما در دهه هفتاد صف‌های طولانی و انتظاراتی چند ساعته برای خرید نان باعث می‌شد از نزدیک شاهد سختی کار نانواها باشیم که چگونه در گرمای تابستان بدون هیچ وسیله سرمایشی مجبور بودند ساعت‌های متوالی در مقابل گرما و حرارت تنور نان بایستند و نان به دست مردم دهند. این روزها به لطف تعداد زیاد نانوائی‌ها دیگر از آن صف‌های طولانی خبری نیست و گرچه سختی و مرارت کار نانواها توسط مردم دیده نمی‌شود، اما نه تنها از این سختی چیزی کم نشده، بلکه شرایط و فشار کار آن‌ها نسبت به قبل دشوارتر نیز شده است. از سوی دیگر افزایش قیمت نان در سال‌های اخیر ممکن است این گمان را ایجاد کرده باشد که وضعیت کارگران خباز نسبت به پیش بهتر شده است، اما در واقعیت سود چندانی از افزایش قیمت نان نصیب این کارگران نشده است.

در تقسیم کار یک کارگاه خبازی به روش سنتی دست کم وجود چهار نفر لازم است؛ خمیرگیر، وابر، شاطر و پیشکار که به ترتیب خمیر را چانه می‌زنند، خمیر را پهن می‌کنند، نان را درون تنور

صنف نانویان تهران هفته گذشته در گفتگو با خبرگزاری اتاق اصناف تهران، مزد کارگران این صنف را روزانه بین ۱۵۰ تا ۲۰۰ هزار تومان اعلام کرد، مزد واقعی کارگران در نقاط مختلف شهر از این مبلغ انحراف دارد. به طوری که در مناطق جنوب و حاشیه شهر، کارگران به خصوص کارگران جوان تروبی تجربه بعضاً روزانه کم‌تر از ۱۰۰ هزار تومان دریافت می‌کنند. مسائل کارگری وقتی از منظر کارفرما بررسی می‌شود، نمای دیگری می‌یابد. در مقابل این شکایات کارگران، صاحب نانویی‌ها معتقدند کاهش یارانه آرد، آب، برق و گاز و افزایش نامتناسب قیمت نان چاره‌ای برای آن‌ها باقی نمی‌گذارد، جز آن که تعداد کارگران را کاهش دهند یا از حقوق و بیمه آن‌ها کم کنند. عده‌ای از این افراد افزایش تعداد نانویی‌ها در سال‌های اخیر را باعث کاهش سوددهی این کسب و کار می‌دانند. آقای صالحی از نانویی‌دارهای قدیمی شهریار در این باره می‌گوید: «زدن نانویی این روزها هیچ حساب و کتابی ندارد. به هرکسی که درخواست بدهد، مجوز کسب می‌دهند. این که درست نیست. شما می‌بینید در یک محله کوچک چهار، پنج نانویی وجود دارد. در حال حاضر حدود ۹۰ هزار واحد نانویی در کشور وجود دارد درحالی‌که تعداد نانویی‌های مورد نیاز حدود ۶۰ تا ۶۵ هزار واحد است.»

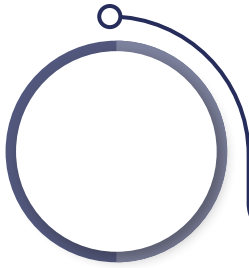
با این حال آن چه روشن است این است که شرایط کسب و کار حتی اگر برای صاحبان این صنف مساعد نباشد، آن‌ها به سادگی می‌توانند این فشارها را به سمت سوپاپ اطمینان خود یعنی کارگران خباز سرازیر کنند و از تعداد آن‌ها، حقوق، بیمه و مزایای آنان بکاهند. دست آخر کارگران این صنف هستند که باید فشار ناشی از کاهش یارانه و افزایش رقابت میان نانوادرها را به جان بخرند.

* زهره نجفی، دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه علامه طباطبائی.

شاطرها در معرض آسیب‌ها و بیماری‌های ناشی از این فعالیت هستند، اما در زمره مشاغل معمولی قرار می‌گیرند. البته وضعیت کارگران خباز بنا به قدرت چانه‌زنی و تشکل‌یابی‌شان در استان‌های مختلف در این زمینه با یکدیگر متفاوت است، مثلاً انجمن صنفی کارگران خباز در استان اصفهان توانسته است برای هر چهار شغل تعریف شده در کارگاه خبازی سختی کار بگیرد، اما در سایر استان‌ها چنین نیست. از سوی دیگر صاحبان نانویی‌ها اکثراً با توجیهات اقتصادی از پرداخت حق بیمه کارگران شانه خالی می‌کنند و حق بیمه بسیاری از آن‌ها به صورت منظم پرداخت نمی‌شود. بنابراین در شرایطی که حق بیمه‌ای برای این کارگران پرداخت نمی‌شود، فعالیت آن‌ها چه جزو مشاغل سخت به حساب بیاید، چه نیاید، تأثیری در وضعیت آن‌ها نخواهد داشت. از این رو کارگران خباز بیش از آن که دغدغه مشمولیت در مشاغل سخت را داشته باشند، خواستار پرداخت حق بیمه خود هستند تا در مواجهه با بیماری‌ها و مشکلاتی که با آن‌ها دست به گریبان‌اند، بتوانند از آن استفاده کنند.

کار روزانه طولانی و وضعیت نامناسب مالی کارگران خباز باعث می‌شود، بسیاری از آن‌ها در همان اتاقک یا نیم طبقه‌ای که در نانویی وجود دارد، شب را به سحر بربسانند. این وضعیت در نانویی‌های جنوب شهر تهران در مناطق شوش و مولوی به وفور دیده می‌شود. بسیاری از کارگران این نانویی‌ها در همان نانویی محل کارشان سکونت دارند و ماهی یک بار و یا چند ماه یک بار به شهرهای خود بازمی‌گردند. «آقا نعمت» که شش ماه است در یک نانویی در خیابان هلال احمر مشغول به کار شده است، از آن دست کارگرهایی است که در نانویی زندگی می‌کند. او درباره چگونگی مشغول به کار شدنش در این کارگاه خبازی می‌گوید: «زن و بچه من زنجان زندگی می‌کنند. چند سالی هست که تهران کار می‌کنم. باتوق نانوایان تهران، میدان قزوین است. همه آن‌جا جمع می‌شویم. چند نفری هستند که آمار نانویی‌هایی را که کارگر می‌خواهند، دارند. آن‌ها نانویی‌ها را به ما معرفی می‌کنند و یک پولی از ما و از صاحب نانویی می‌گیرند. من این نانویی را از همین راه پیدا کردم». نظر آقا نعمت را درباره حادثه اخیر در شهرستان یاسوج و سختی‌ها و خطراتی که اسکان در نانویی می‌تواند به همراه داشته باشد، می‌پرسیم: «به هر حال وقتی محل زندگی، خواب و کار آدمیزاد یکی باشد، خطرناک است دیگر. یک غفلت و سهل‌انگاری کوچک می‌تواند منجر به حادثه شود. کارگر هم که در نانویی از صبح تا شب سرپاست، خسته می‌شود و ممکن است اشتباه کند. بیشتر رفقای من که در این کار هستند و مثل من سن و سالی هم دارند مجبورند یک چیزی مصرف کنند، وگرنه در این کار دوام نمی‌آورند. کار ما خیلی سنگین است. روزی ۱۵-۱۶ ساعت سر پا هستیم، مجبوریم آخر شب تریاک بکشیم، تا جان داشته باشیم روز بعد کار کنیم.»

یکی دیگر از مشکلات خبازها مبلغ مزد آن‌هاست. در حالی که بیژن نوروز مقدم رئیس اتحادیه

کیفیت و واقع بینی، شرط ضروری پژوهش روی فقر

حوادث آبان، فریاد جامعه علیه فقر و نابرابری بود
گفت‌وگو با دکتر حسین راغفر، اقتصاددان و عضو هیئت علمی دانشگاه الزهرا

معضلات اجتماعی، دقت و کیفیت علمی آن‌هاست. این مجامع می‌توانند مسائل را از زاویه نظر علمی و بی‌طرفانه بررسی کنند و در حل معضلات کمک‌کننده باشند.

□ چگونه می‌توان میان دستگاه‌های اجرایی و سیاست‌گذار با حوزه پژوهشی و دانشگاهی تعامل و هماهنگی کافی برقرار کرد، به گونه‌ای که مطالعات فقر در سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌های حمایتی دستگاه‌ها منعکس شود؟

در راستای ایجاد پیوند و تعامل سازنده میان پژوهشگران حوزه‌ی فقر با حوزه‌ی اجرا و سیاست‌گذاری مرتبط با فقر، معاونت رفاه اجتماعی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با برگزاری جشنواره تقدیر از پایان‌نامه‌ی برتر دانشجویی در حوزه فقر در صدد بررسی و شناسایی مهم‌ترین آثار و دستاوردهای پژوهشی حوزه‌ی فقر است تا با معرفی این آثار و مبدعان و صاحبان آن به حوزه‌ی سیاست‌گذاری، امکان تقویت تعامل و هم‌افزایی میان حوزه‌ی پژوهش و اجرا فراهم شود. در همین راستا و به منظور روشن ساختن اهمیت اهداف این جشنواره، این مصاحبه با آقای دکتر راغفر، استاد اقتصاد دانشگاه الزهرا تنظیم شده است.

□ به چه علتی فقر و نابرابری باید موضوع پژوهش‌های دانشگاهی باشد؟

فقر و نابرابری از جمله مسائلی است که با توجه به تأثیرات گسترده و خطرناکی که این دو مقوله می‌توانند در مسائل مهمی همچون امنیت داشته باشند، در سیاست‌های بخش عمومی کشورها حائز اهمیت است. وجود فقر و نابرابری در هر جامعه‌ای محصول سیاست‌گذاری‌های بخش عمومی و توزیع نامناسب ثروت است و تأثیر مستقیمی در بی‌ثبات‌سازی جامعه می‌تواند داشته باشد. از این رو سیاست‌گذاران مجبورند به آثار و نتایج وجود فقر و نابرابری در جامعه توجه داشته باشند. اما در خصوص لزوم توجه پژوهش‌های دانشگاهی ابتدا باید گفت این پژوهش‌ها را نباید محدود به دانشگاه و محیط‌های دانشگاهی دانست، در اصل این وظیفه تمام مجامع علمی و کارشناسی است که به این مقولات توجه کنند. وجه ممیزه این نوع پژوهش‌ها در پرداختن به مسائل و

ایراد و مسئله‌ای باشد، به دستاویز این افراد و جناح‌ها تبدیل می‌شود تا به تخریب و تخطئه بپردازند. از این رو لازم است گروه‌ها و کارشناسانی که در حوزه مبارزه با فقر و یافتن راهکارهای کاهش فقر مطالعه و پژوهش می‌کنند، نهایت دقت خود را به خرج دهند که خروجی این پژوهش‌ها دارای کیفیت و واقع‌بینی باشد که بتوان در سطح نهادهای سیاست‌گذاری انتظار اجرایی شدن آن‌ها را داشت

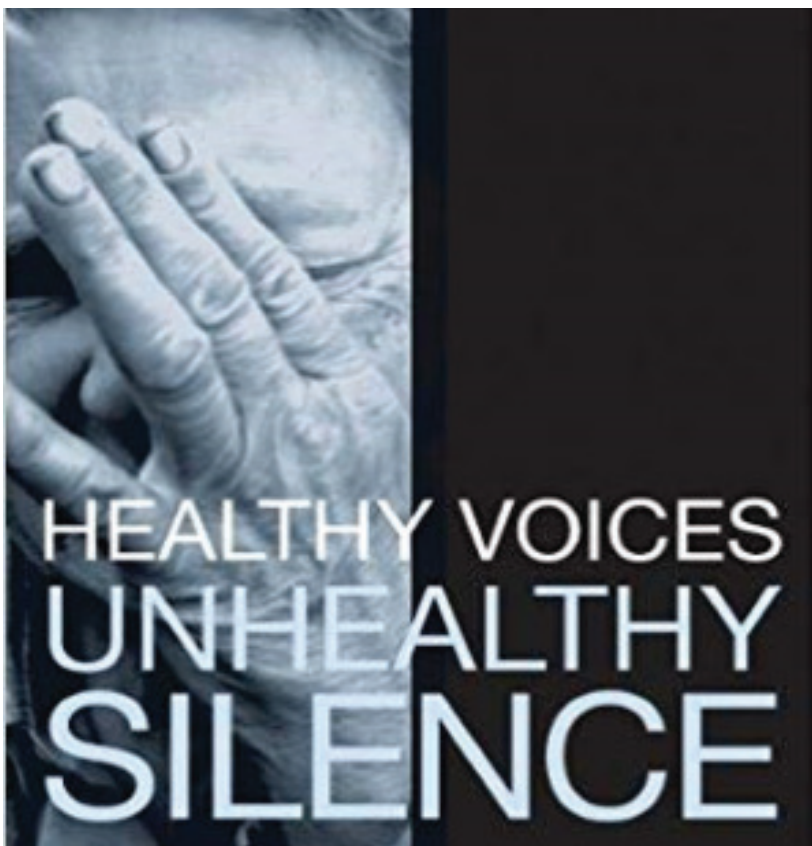
ابتدا باید توجه داشت وضعیت فعلی فقر و نابرابری در جامعه محصول سیاست‌گذاری‌های خود دولت‌ها و دستگاه‌های مسئول است. سیاست‌گذاری‌های اقتصادی در طی سه دهه گذشته مسبب وضعیت کنونی است، از این رو طبیعی است که دولت‌ها و نهادهای ذی‌ربط تمایل نداشته باشند از معضلات و گرفتاری‌هایی که محصول سیستم سیاست‌گذاری خود آن‌هاست، صحبت کنند و به آن بپردازند. بنابراین نهادهای اجرایی و سیاست‌گذاری تمایلی ندارند که دست به تخریب عملکرد و فعالیت‌های خود زده و به آثار و تبعات ناشی از فقر و نابرابری در جامعه بپردازند، چرا که این موضوع از منظر آن‌ها خوشایند نیست. بنابراین تا زمانی که جامعه این واقعیت را در مقابل چشم آن‌ها علم نکند و آن‌ها را مجبور به پاسخ‌گویی نسازد، این مسائل را نادیده می‌گیرند. و این موضوع خود را در شکل شرایط کنترل‌ناپذیر و بحران‌آمیزی نشان می‌دهد که دیگر کار از کار گذشته است. مثلاً در خصوص حوادث ناگوار آبان ۹۸ شاهد بودیم چگونه جامعه وجود این نابرابری‌ها و فقر غیرقابل‌پذیرش را فریاد زد، به طوری که دیگر انکار آن برای نهادهای سیاست‌گذار ممکن نبود. بنابراین با توجه داشتن به این واقعیت، در خصوص امکان تعامل و هماهنگی میان دستگاه‌های اجرایی با حوزه پژوهشی باید گفت اگر پژوهش‌هایی که در این حوزه انجام می‌شود، هم‌راستا و منسجم باشند، به گونه‌ای که در مقابل مسائل مربوط به فقر و نابرابری رویکرد واحدی اتخاذ کرده و مطالبات مشخصی را مطرح کنند، در این صورت می‌توان امیدوار بود، همان تأثیر مطلوب را در پاسخ‌گو ساختن دولت و نهادهای سیاست‌گذاری داشته باشند.

■ شما به انسجام رویکردهای گوناگون پژوهشی در این حوزه به عنوان یکی از راه‌های اثرگذاری بر نهادهای سیاست‌گذاری اشاره نمودید. به نظر شما برای مبارزه با فقر به چه راهکارهای دیگری می‌توان اندیشید؟

چنانچه پیشتر اشاره کردم وضعیت کنونی محصول یک رویکرد اقتصادی مشخص بوده است که در سی سال گذشته در حوزه سیاست‌گذاری همواره دست بالا را داشته است. اما تئوریسین‌ها و اقتصاددان‌هایی که با سیاست‌ها و پیشنهادات اقتصادی خود باعث و بانی فقر و نابرابری کنونی شده‌اند، امروز سکوت کرده‌اند و مسئولیت تصمیم‌گیری‌هایشان را نمی‌پذیرند. این جناح در شرایط کنونی اساساً به مسائل و معضلات ناشی از فقر و نابرابری ورود پیدا نمی‌کند و گویی این مسائل را مشکل خود نمی‌داند. اما مسئله تنها این نیست. این افراد نه تنها مسئولیت کارهای خود را به عهده نمی‌گیرند، بلکه اگر پژوهش‌ها و مطالعاتی که مجامع علمی و کارشناسی که دغدغه این مسائل را دارند، دارای کوچک‌ترین

حمایت طلبی و سیاست‌های سلامت برای فقرا^۱

معرفی کتاب «صداهای سالم، سکوت ناسالم»

ایالت کانکتیکات به دنبال اصلاحاتی در برنامه درمانی در جهت ارائه خدمات مراقبت‌های بهداشتی برای خانواده‌های فقیر بود. برنامه درمانی^۲ یک برنامه بهداشتی مهم در ایالت‌های مختلف امریکاست که به حدود ۵۰ میلیون نفر خدمات می‌دهد. پژوهشگران این کتاب با مصاحبه‌های خصوصی که با مشارکت‌کنندگان داشتند نشان می‌دهند اکثریت آن‌ها خواهان بهبود دسترسی به تأمین‌کنندگان خدمات هستند، ولی این موضوع را در فضای عمومی مطرح نمی‌کنند. این کتاب به دنبال پاسخی برای دلیل این سکوت عمومی است.

مؤلفان با برشمردن مزایای بحث در عرصه عمومی از قبیل افزایش شفاف‌سازی و تعیین مواضع شرکت‌کنندگان در مورد اصل موضوع، آگاهی از عواقب سیاست‌های اجرا شده و دلایل ناکامی در گذشته و استفاده از روش تصمیم‌گیری در یک فرآیند باز و فراگیر مشورت، دلیل اصلی سکوت را محرومیت حمایت‌طلبان و تأمین‌کنندگان خدمات درمانی از حلقه‌های اصلی تصمیم‌گیری می‌دانند و معتقدند که آن‌ها گروه‌های رام بودند که هیچ قدرت سیاسی نداشتند و لذا خود را مقهور قدرت دیگر مشارکت‌کنندگان می‌دیدند. در واقع یک باور گسترده در میان حمایت‌طلبان و تأمین‌کنندگان خدمات این بود که فضای سیاسی برای مسئله ایشان نفوذناپذیر است و به همین دلیل ارزش تلاش کردن ندارد. از طرف دیگر تعارض منافع و تعاملات اجتماعی میان همه مشارکت‌کنندگان در درون شبکه سیاسی درمانی بعد از اصلاحات بازیگران این عرصه را جابه‌جا و بحث در این خصوص را دشوار کرده بود. در بخش دیگری از کتاب مؤلفان نشان می‌دهند که اگرچه سازمان‌های غیرانتفاعی نمایندگان اجتماعی مهمی برای فقرا هستند، اما به دلایلی این نمایندگی دچار مشکل می‌شود. زمانی که

1. Colleen M. Grogan and Michael K. Gusmano, (2007), "Healthy Voices, Unhealthy Silence: Advocacy and Health Policy for the Poor",

2. Medicaid

این سازمان‌ها وابستگی زیاد به منابع یک برنامه داشته باشند، زمانی که پیوندهای شدید اجتماعی سازمان‌ها خودش را در تعارض منافع نشان می‌دهد و زمانی که آن‌ها در یک نظام قراردادی باهم رقابت کنند توانایی آن‌ها برای نمایندگی فقرا کم می‌شود؛ حتی حمایت طلبانی که برای این سازمان‌ها کار نمی‌کنند و وابستگی به منابع مالی طرح ندارند، ولی ارتباط و پیوند اجتماعی نزدیکی با این سازمان‌ها دارند نیز مشروعیت خود را برای نمایندگی فقرا از دست می‌دهند. مؤلفان معتقدند این یافته بسیار ارزشمند است.

حمایت طلبان درمانی سه استراتژی برای معرفی و پیشبرد طرح اصلاحات درمانی دنبال می‌کردند: برای یک هیئت مشورتی (هیئت‌های ایالتی که بحث تصمیم‌گیری در خصوص برنامه در آنجا شکل می‌گیرد) بازر و دربرگیرنده بازیگران با نظرات مختلف مبارزه کردند، به دنبال تصویب قانونی بودند که دسترسی دریافت‌کنندگان خدمات به تأمین‌کنندگان خدمات درمانی را تضمین کند و همچنین برای ایجاد یک نهاد ناظر بر کیفیت خدمات ارائه شده در طرح اصلاحات درمانی تلاش کردند. به عنوان مثال برای محافظت از دسترسی مؤثر به تأمین‌کنندگان خدمات، حمایت طلبان قانونی را به تصویب رساندند که به برخی از مهم‌ترین تأمین‌کنندگان خدمات برچسب «تأمین‌کننده اساسی» اعطا می‌شود و همه دریافت‌کنندگان باید به آن‌ها دسترسی داشته باشند. به عنوان مثال کلینیک‌های بهداشتی مستقر در مدارس و مراکز راهنمایی کودک که خدمات درمانی روانی و رفتاری را برای کودکان ارائه می‌دهند واجد شرایط برچسب تأمین‌کننده اساسی تشخیص داده شدند.

پژوهشگران کتاب در نهایت تأکید دوباره می‌کنند که اگرچه بحث در عرصه عمومی تضمینی بر موفقیت طرح‌ها و برنامه‌ها نیست، ولی اجتناب از آن به طور قطع معایب زیادی دارد. آن‌ها تأکید می‌کنند که برای حل مسائل بزرگ در جامعه باید به بحث عمومی پرداخت؛ چراکه از این طریق قدرت پیشبرد یک برنامه با توجه به حضور نظرات مختلف افزایش می‌یابد.

برای ارتباط بیشتر با محتوای کتاب فصل‌های آن به طور مختصر توضیح داده می‌شود: در بخش مقدمه هدف اصلی کتاب ارائه می‌شود، استدلالی مبنی بر اینکه چرا درک سکوت عمومی مهم است و جزئیاتی درباره پرونده و روش مؤلفان ارائه می‌دهد.

فصل دوم استدلال اصلی کتاب در مورد اینکه چرا سکوت عمومی رخ می‌دهد در تقاطع سه بنیان نظری نشان می‌دهد: نظریات و تجربیات در مورد فرآیندهای تصمیم‌گیری مشورتی و مشارکتی، مطالعاتی که نشان می‌دهد که چگونه حمایت‌طلبی غیرانتفاعی در فرآیندهای مشارکتی متمرکز بر سیاست‌های رفاه اجتماعی برای فقرا اساسی است، چه در سطح ایالتی و چه در سطح محلی در ایالات متحده و مطالعاتی که چگونگی وارد شدن موضوعات به برنامه‌های سیاسی را در نظر می‌گیرد. هدف این فصل نشان دادن چگونگی ارتباط این ایده‌ها

با مسئله اصلی سکوت عمومی است.

تاریخچه سیاسی برنامه درمانی در فصل ۳ ارائه شده است. هدف از این تاریخ، درک این مسئله است که چرا سه هدف اصلی برای اصلاح درمانی پدیدار شده است.

فصل ۴ با استفاده از داده‌های مصاحبه‌های حضوری به دنبال این است که نشان دهد حمایت طلبان درمانی و تعدادی دیگر که در مباحث عمومی درگیر هستند، به جد خواستار این هستند که افراد فقیر در نهایت به ارائه‌دهندگان اصلی سلامت عمومی دسترسی داشته باشند. این فصل نشان می‌دهد که چگونه برخی از عوامل متداول (امکان‌سنجی سیاسی، یک راه‌حل آماده و در دسترس بودن داده‌ها) در تنظیم برنامه‌های قانون‌گذاری و اینکه چه موضوعاتی در جلسات عمومی در سطح محلی مورد بحث قرار گیرد تأثیر می‌گذارد.

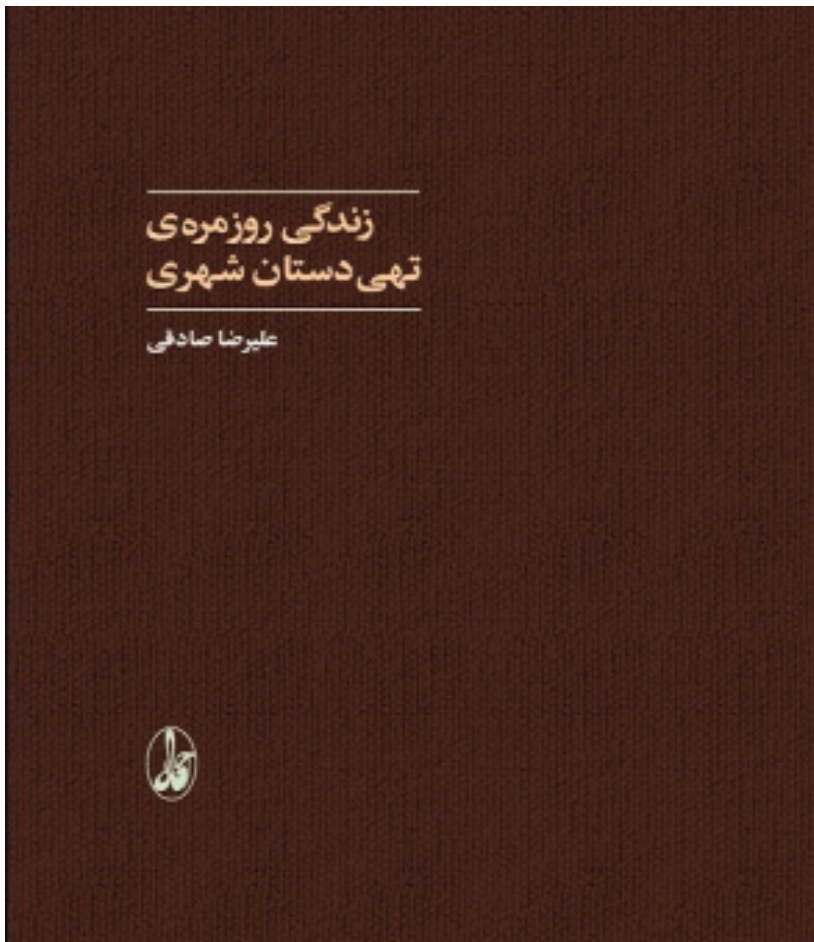
فصل ۵ با استفاده ادبیات حمایت‌طلبی غیرانتفاعی به وابستگی به منابع و تأثیر شبکه‌های سیاستی اشاره می‌کند و جزئیات شبکه سیاستی درمانی را توصیف می‌کند. سپس توضیح می‌دهد که چگونه اصلاحات در نظام درمانی تغییر بزرگی برای بسیاری از تأمین‌کنندگان غیرانتفاعی خدمت که به شدت به وجوه درمانی وابسته بودند ایجاد کرد، از تشویق به همکاری با دیگر حمایت‌طلبان غیرانتفاعی و ارائه‌دهندگان خدمت ترقابت با آن‌ها. در ادامه سکوت عمومی را با توجه به مشخص شدن تعارض منافع و پیوندهای اجتماعی دیرینه میان مشارکت‌کنندگان بیشتر توضیح می‌دهد.

در فصل پایانی، به عواقب احتمالی سکوتی که توضیح داده شد می‌پردازد. سپس این سؤال دشوار اما مهم را مطرح می‌کند که چه چیزی می‌تواند از مشکل سکوت عمومی جلوگیری کند. * مترجم: میلاد زمان.

زندگی روزمره تهیدستان شهری

نویسنده: علیرضا صادقی

کتاب «زندگی روزمره تهی‌دستان شهری (۱۳۹۰-۱۳۹۱)» را علیرضا صادقی تألیف کرده است. این کتاب در واقع رساله دکتری نویسنده است که از طریق مصاحبه با ۱۴ نفر و سایر شیوه‌های کیفی همچون خوانش نامه‌های محلات مورد مطالعه به مراکز دولتی و غیره به بررسی زیست تهی‌دستان در شهر تهران می‌پردازد.

آصف بیات درباره این کتاب می‌گوید «مطالعات پراکنده درباره جنبه‌های مختلف زندگی فرودستان شهری ایران کم نیست، ولی کاری جدی، منسجم و به روز که روشنگر ابعاد جامعه‌شناختی، سیاسی و فرهنگی ایران باشد به ندرت یافت می‌شود.»

این کتاب شامل هفت فصل و یک پایان‌بندی می‌شود. این فصول به ترتیب عبارت از نظریه و روش، پوپولیسم نئولیبرال، خیریه‌ای شدن بقا، دفاع از روشنایی خانه‌ها، خودمانی‌سازی بازار، پیشروی در روزهای سخت، موتورسواران معیشتی: شورشیان جدید خیابان و بازاری شدن فزاینده قلمروهای غیررسمی است.

فصل دوم این کتاب به تشریح چگونگی شکل‌گیری سیاست‌های نئولیبرال و ترکیب آن با پوپولیسم پس از جنگ می‌پردازد. فصل سوم موضوع خیریه‌ای شدن بقای تهی‌دستان را بررسی کرده و اشاره می‌کند برعکس سایر کشورهای جهان که انرژی گروه‌های مردمی خود را در قالب جنبش‌های مختلف نشان داده است، در ایران این نیرو خود را در خلال عقب‌نشینی دولت به شکل فعالیت‌های خیریه‌ای برای بهبود زیست تهی‌دستان نشان داده است.

فصل چهارم کتاب به وضعیت تهی‌دستان پرداخته و مقاومت خرد آنان را نشان می‌دهد. در این فصل نشان داده می‌شود که چگونه مقاومت‌های منفردانه تهی‌دستان تبدیل به سدی ساختاری در دل حکومت می‌شود. مهم‌ترین شکل این مقاومت از نظر نویسنده مفهوم «تقسیم» است که از دل ناتوانی افراد کم‌درآمد برای پرداخت سرسیدها روییده است. فصل پنجم نشان می‌دهد که چگونه طرد بیش از پیش تهی‌دستان از بازار به شکل‌گیری شبکه‌های

غیررسمی عرضه و تقاضا یا آنچنان که نویسنده می‌گوید «بازارهای خودمانی» شده است. فصل ششم کتاب به تفصیل موضوع مسکن تهی‌دستان را مورد مذاقه قرار می‌دهد. توسعه حاشیه‌نشینی در شهرها و حتی روستاها و از آن جالب‌تر توسعه عمودی خانه‌ها از طریق روابط غیررسمی و غیرقانونی بخشی از محتوای این کتاب را شامل می‌شود. کتاب ادعا می‌کند در جریان ریاضت اقتصادی جریان رسمی بازار و دولت آنچنان سفت و سخت گرفته‌اند که حتی در روستاها نیز بسیاری از افراد مجبور به اجاره‌نشینی شده‌اند. در نهایت فصل هفتم کتاب موضوع موتورسواران شهر تهران را بررسی می‌کند، پدیده‌ای که نویسنده آن را به «شورش» در خیابان تشبیه می‌کند. «موتورسواران معیشتی برای گریز از بیکاری و بهبود بخشیدن به زندگی‌شان به خیابان‌ها هجوم آوردند و توانستند مسیرها و مکان‌های شهری را اشغال کنند و فضای اجتماعی را تغییر دهند». نویسنده این استراژی تهی‌دستان را تحت عنوان «سیاست خیابانی» و استفاده خلاقانه از فضای عمومی برای کسب معیشت مفهوم‌سازی می‌کند.

پیام اصلی این کتاب را می‌توان به این صورت خلاصه کرد «با عقب‌نشینی تدریجی دولت اجتماعی و پیشروی بازار به زندگی معیشتی تهیدستان، قلمروهای حاشیه‌ای یا بدیلی برای بقا شکل گرفته و یا گسترش یافتند. خیریه‌ها نیازهای فوری و اضطراری تهیدستان را تأمین می‌کنند. بازار خودمانی به تهیدستان کمک می‌کند مایحتاج روزمره و کالاهای مصرفی خودشان را سهل‌تر خریداری کنند. همچنین به نحو فزاینده خیابان‌ها مکانی برای امرار معاش خلاقانه گروه‌های بیکار و کم‌درآمد شده است و حاشیه شهرها به محلی برای سرپناه و بازتولید اجتماعی. با وجود این، داستان زندگی تهیدستان در سالهای اخیر گویای آن است که از درون تضاد قدیمی «نظم شهری» به عنوان کانون کشمکش تهیدستان و دولت، تضاد نیرومندتری سربرآورده است: حضور و شیوه زندگی فرودستان در قلمروهای «غیررسمی» یا حاشیه‌ای که استراتژی محروم ماندگان یا بدیل ممکن از زیستن برای تاب آوردن در برابر سختی‌های دنیای مدرن است، تکیه گاه یا میدانی برای دست‌اندازی نیروهای بازار شده است.

*صادقی، علیرضا (۱۳۹۷)، زندگی روزمره تهی‌دستان شهری (۱۳۹۰-۱۳۹۲)، تهران: نشر آگاہ.

فصل اول

اخبار برگزیده هفته

سه‌میه بنزین ویژه معلولان و درخواست اعضای کمپین پیگیری حقوق افراد دارای معلولیت از رئیس سازمان برنامه و بودجه برای پرداخت مبالغ بودجه قانون حمایت از حقوق معلولان و سازمان بهزیستی. این دو خبری است که روز پنجشنبه درباره معلولان منتشر شد و یکی از آن‌ها خبری خوش بود. بعد از درخواست تعدادی از فعالان حقوق معلولان درباره اختصاص نیافتن سه‌میه بنزین به جامعه معلولان، حالا معاون توان بخشی سازمان بهزیستی کشور از تصویب اختصاص سه‌میه بنزین ویژه معلولان در وزارت کشور، برای نزدیک به ۳۰ هزار پلاک خودرو ویژه معلولان خبر می‌دهد.

🔗 <http://shahrvand-newspaper.ir/News:NoMobile/Main/178223>

روایت خبرنگار ماهشهری: اعتراض به بنزین نبود به یک عمر محرومیت بود

خبرگزاری مهر- ۷ دی ماه ۱۳۹۸

منصور قنواتی، مدیرمسئول روزنامه کارون | فعال مطبوعاتی خوزستان می‌گوید: موضوع بنزین و اعتراض به گرانی آن تنها ظاهر و برون‌داد مسئله‌ای بود که در سطح کلان خوزستان و ماهشهر رخ داد. عمق ماجرا ریشه در فقر و محرومیت حاکم در این منطقه و کل خوزستان دارد. آنچه تا به حال درباره این منطقه و حوادثش گفتند، یک روایت سطحی بوده و سعی شده به ماجرای بنزین و گرانی آن ربطش دهند. قنواتی افزود: آحاد مختلف مردم از عرب و فارس گرفته تا بختیاری و بهبهانی می‌گویند استانی که باید گل سرسبد رفاه در کشور باشد چرا

تفاهم‌نامه وزارت کار و راه برای مسکن کارگران

خبرگزاری تسنیم- ۵ دی ماه ۱۳۹۸

به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم، وزارت کار و تعاون در هفته‌ای که گذشت، با اخبار متعددی همراه بود. یکی از مهمترین خبرها برای جامعه کارگری که تا حدودی می‌تواند امیدبخش باشد، اصلاح آیین‌نامه ساخت مسکن کارگران بود، چراکه می‌تواند گامی در جهت خانه دار شدن کارگران باشد. این آیین‌نامه در دو بیست و هشتاد و ششمین نشست شورای عالی کار با حضور شرکای اجتماعی تصویب شد. محمد شریعتمداری، وزیرکار در این نشست، گفت: موضوع تأمین مسکن مناسب برای کارگران فاقد مسکن باید با اقدامات متمرکز پیگیری شود.

🔗 <https://tn.ai/2168052>

اختصاص سه‌میه بنزین به ۳۰ هزار خودرو ویژه معلولان

روزنامه شهروند- ۵ دی ماه ۱۳۹۸

محمد نفریه، معاون توان بخشی سازمان بهزیستی کشور | موافقت وزارت کشور با

باید از نظر فقر و محرومیت در بین استان‌های محروم قرار داشته باشد؟

<http://mehrnews.com/news/4808225>

ازدواج زیر ۱۳ و ۱۵ سال برای دختران و پسران ممنوع می‌شود

روزنامه شهروند- ۸ دی ماه ۱۳۹۸

۱۳ سال برای ازدواج دختران و ۱۵ سال برای پسران؛ موضوع لایحه‌ای جدید برای مقابله با کودک‌همسری که بالاخره در کمیسیون لوایح دولت تصویب شد و با تصویب نهایی آن در مجلس، ازدواج زیر ۱۳ سال برای دختران و زیر ۱۵ سال برای پسران ممنوع می‌شود. خبر را دیروز زهرا جعفری، کارشناس ارشد دفتر بررسی‌های امور حقوقی معاونت رئیس‌جمهوری در امور زنان داد. جعفری در این باره گفته است: معاونت امور زنان و خانواده ریاست‌جمهوری، با هدف حمایت از تمامی کودکان در برابر ازدواج‌های زود هنگام و اجباری، متن لایحه اولیه را اصلاح و حداقل سن ازدواج را برای دختران ۱۳ و برای پسران ۱۵ سال تعیین کرد.

<http://shahrvand-newspaper.ir/News:NoMobile/Main/178350>

۴۰ سال پس از ایجاد نهضت سوادآموزی، کشور همچنان ۹ میلیون بی‌سواد دارد

روزنامه همشهری- ۹ دی ماه ۱۳۹۸

مرکز پژوهش‌های مجلس گزارشی را درباره عملکرد سازمان نهضت سوادآموزی منتشر کرده که در بخشی از آن آمده است: «جمعیت بازماندگان از تحصیل، از ۱۳ هزار تا بیش از ۳ میلیون نفر گزارش شده است. این در حالی است که اطلاعات مربوط به تعداد کودکان معلول بازمانده از تحصیل و کودکان فاقد هویت (بی‌شناسنامه)، تفکیک نشده و در اختیار نیست. آمارهای رسمی سرشماری سال ۱۳۹۵، حاکی از وجود ۸ میلیون و ۷۹۵ هزار و ۵۵۲ نفر بی‌سواد در بین ۱۰ تا ۴۰ سال سن در کشور است.»

<http://newspaper.hamshahronline.ir/id/91568>

امکان اقامت زنان آسیب‌دیده به همراه فرزندانشان در خانه‌های امن فراهم شد

روزنامه اطلاعات- ۹ دی ماه ۱۳۹۸

حبیب‌الله مسعودی فرید، معاون امور اجتماعی سازمان بهزیستی | معاون امور اجتماعی سازمان بهزیستی از امکان حضور زنان آسیب‌دیده در خانه‌های امن به همراه فرزندانشان خبر داد. مسعودی فرید گفت: این خانه‌ها برای زنان در معرض خشونت در نظر گرفته شده است و افرادی که در خانه در معرض خشونت قرار دارند، می‌توانند با تلفن ۱۲۳ اورژانس اجتماعی تماس بگیرند. وی با تأکید بر این که خانه‌های امن هیچ علامت و نشانه‌ای ندارند، گفت: افراد در معرض آسیب چنانچه بخواهند از این مکان‌ها استفاده کنند، بعد از تماس با ۱۲۳ راهنمایی می‌شوند و اگر این افراد نتوانند خودشان به این خانه‌های امن بروند، خودروهای سیار اورژانس اجتماعی آن‌ها را به خانه‌های امن منتقل می‌کنند.

<https://plink.ir/0xlGh>

بانک جهانی اعلام کرد: موفق‌ترین کشورها در مقابله با فقر

فصل اقتصاد- ۱۰ دی ماه ۱۳۹۸

طبق اعلام بانک جهانی، اکنون تنها ۱ درصد جمعیت جهان در فقر مطلق زندگی می‌کنند یعنی روزانه درآمدی کمتر از ۱/۹ دلار دارند. در بین سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۶ بیش از ۸۰۲ میلیون نفر در ۱۵ کشور از فقر خارج شده‌اند. در ۱۱۴ کشور جهان نیز فقر مطلق ریشه‌کن شده است. در حال حاضر ۸۵ درصد فقیران در جهان در دو منطقه صحرای آفریقا و جنوب آسیا زندگی می‌کنند. طبق اعلام بانک جهانی، ۱۵ کشور از جمله تانزانیا، تاجیکستان، قرقیزستان، چین، هند، چاد، مولداوی، بورکینافاسو، اندونزی، ویتنام، اتیوپی، پاکستان، گینه، نامیبیا و کنگو بهترین عملکرد را در مبارزه با فقر داشته‌اند.

<https://b2n.ir/768387>

۱۵

خبرنامه
مقابله با فقر
و نابرابری

شماره چهل و یکم

۵ الی ۱۱ دی ۱۳۹۸

تاریخ انتشار: ۱۴ دی ۱۳۹۸

مرکز پژوهش‌های مجلس خواستار اجرای بیمه زنان سرپرست خانوار شد

خبرگزاری ایرنا- ۱۰ دی ماه ۱۳۹۸

مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی به موضوع حذف بیمه زنان سرپرست خانوار و بدسرپرست از مصارف جدول هدفمندی یارانه‌ها از تبصره «۱۴» بند «۲۵» در لایحه بودجه ۹۹ پرداخته است. در این گزارش آمده است: طی سنوات گذشته برای موضوع «بیمه زنان سرپرست خانوار و بدسرپرست» از محل منابع هدفمندی یارانه‌ها در کنار موضوع رفع فقر از افراد تحت پوشش سازمان‌های حمایتی، اعتبار در نظر گرفته می‌شد که این رقم در سال گذشته، سه هزار میلیارد ریال در نظر گرفته شده بود. با این حال در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ ذیل بند «۲۵»، موضوع «بیمه زنان سرپرست خانوار و بدسرپرست» حذف شده است.

<http://www.irna.ir/news/83615109>

افزایش ۱۰ برابری سالمندان متقاضی وام ازدواج

روزنامه همشهری- ۱۱ دی ماه ۱۳۹۸

محمد مهدی تندگویان، معاون امور جوانان وزارت ورزش | معاون امور جوانان وزارت ورزش، آخرین آمار پرداخت تسهیلات ازدواج را به تفکیک گروه‌های سنی مختلف اعلام کرد. تندگویان ضمن تشریح میزان پرداخت وام ازدواج به تفکیک سنین مختلف در سال‌های اخیر، با اشاره به افزایش تقاضای سالمندان متقاضی وام ازدواج، گفت: در سال ۹۶ تعداد افراد بالای ۶۰ سال که وام ازدواج دریافت کرده‌اند، ۲۲۴ نفر بوده است که این رقم در سال ۹۷ به ۳۵۳ نفر و در ۵ ماه نخست سال ۹۸ به ۲۲۴۴ نفر رسیده است. همچنین این موارد روی میانگین سن ازدواج در کشور هم مؤثر هستند. این موضوع نشان می‌دهد قانونگذار تاکنون به بازه سنی دریافت وام ازدواج توجهی نکرده است.

<https://plink.ir/EQHv/h>

فصل دوم

سایر اخبار هفته

با ابزارهای پس انداز محور، تقریباً ارائه همه امتیازات یارانه‌ای حوزه مسکن را نیز به این صندوق اختصاص داد تا راه را برای خانه‌دار شدن خانه‌اولی‌های طبقه متوسط هموار کند؛ حالا اما، پس از ۳ سال از ارائه درخواست وزارت راه و شهرسازی برای افزایش سقف وام مسکن، شورای پول و اعتبار فقط با افزایش وام دریافتی با اوراق حق تقدم تسهیلات مسکن موافقت کرده و وام مسکن خانه‌اولی‌ها را تغییر نداده است.

<http://newspaper.hamshahrionline.ir/id/91298>

حاشیه‌نشینی در قزوین و زایش آسیب‌های اجتماعی

همشهری آنلاین - ۶ دی ماه ۱۳۹۸

مریم بیدخام، مدیرکل دفتر امور فرهنگی و اجتماعی استانداری قزوین | مدیرکل دفتر امور فرهنگی و اجتماعی استانداری قزوین، گفت: قزوین در دهه‌های اخیر به شدت تحت تأثیر پدیده حاشیه‌نشینی قرار گرفته است. بیدخام افزود: قرار گرفتن قزوین در مجاورت تهران این استان را برای مهاجرت جذاب کرده است و وجود مراکز صنعتی و کشاورزی موجب شده تا جمعیت حاشیه‌نشین را در نقاطی از قزوین به وفور شاهد باشیم. بیدخام ادامه داد: جریان مهاجرتی یادشده به دلیل فقدان تخصص و مهارت، بدون قدرت رقابت‌پذیری در بخش رسمی اقتصادی استان بوده بنابراین منجر به پیدایش و گسترش نوعی دیگر از الگوی سکونتگاهی تحت نام سکونتگاه‌های غیررسمی و مناطق حاشیه‌نشین شده است.

<https://www.hamshahrionline.ir/news/473376>

کرمان، دومین استان فقیر کشور پس از سیستان و بلوچستان

خبرگزاری ایسنا - ۵ دی ماه ۱۳۹۸

سیدمهدی طیب‌زاده، رئیس اتاق بازرگانی استان کرمان | رئیس اتاق بازرگانی استان کرمان مدعی شد: کرمان دومین استان کشور بعد از سیستان و بلوچستان از نظر فقر است و درآمد سالانه و شاخص‌های توسعه پایدار آن، از متوسط کشور پایین‌تر است. سیدمهدی طیب‌زاده با اشاره به اینکه فضای کسب‌وکار استان کرمان نیز نامناسب است، اظهار کرد: متأسفانه سازمان تأمین اجتماعی و به‌ویژه سازمان امور مالیاتی، کمبود منابع خود را از طریق سخت‌گیری بر بخش تولید جبران می‌کنند که در شرایط فعلی کشور این مسائل مشکلات بیشتری را از تحریم‌های خارجی برای بخش خصوصی ایجاد کرده است.

<https://www.isna.ir/news/98100503604>

رودست شورای پول و اعتبار به خانه‌اولی‌ها

روزنامه همشهری - ۵ دی ماه ۱۳۹۸

دولت از سال ۹۳ با راه‌اندازی صندوق پس انداز مسکن یکم، ضمن تشویق خرید مسکن

برخورد بدون اغماض با مقصران مشکلات احتمالی گرمخانه زنان

خبرگزاری ایسنا- ۷ دی ماه ۱۳۹۸

سید مالک حسینی، سرپرست سازمان رفاه، خدمات و مشارکت‌های اجتماعی | سرپرست سازمان رفاه، خدمات و مشارکت‌های اجتماعی با اشاره به گلایه‌های زنان کارتن خواب از رفتار نامناسب مدیریت گرمخانه منطقه ۱۲ تهران، گفت: در حال بررسی دقیق موضوع هستیم و اگر محرز شود که قصورهایی صورت گرفته، در راستای حفظ حقوق مددجویان اقدام لازم را بدون اغماض انجام خواهیم داد. حسینی افزود: بعضاً در بازدید از مراکز ویژه نگهداری زنان، بارها با گلایه‌های مبنی بر رفتار بد با این افراد در گرمخانه منطقه ۱۲ روبرو شدیم که این مسئله سبب شد از حراست و بازرسی سازمان درخواست کنم که نسبت به بررسی این موضوع ورود کنند.

<https://www.isna.ir/news/98100704404>

یارانه نمی‌خواهیم؛ دستمزدمان را افزایش

دهید

روزنامه شرق- ۷ دی ماه ۱۳۹۸

نمایندگان کارگران مذاکرات خود را با تأکید بیشتری بر مبنای قراردادن هزینه‌های خانوارها در تعیین حداقل دستمزد پیش می‌برند و معتقدند فشارهای معیشتی، نه از طریق یارانه‌های نقدی بلکه باید از طریق افزایش دستمزد پوشش داده شود. نماینده کارگران در شورای عالی کار با اشاره به بند دوم که مکمل ماده ۴۱ قانون کار است، می‌گوید: حداقل مزد، باید به اندازه‌ای باشد تا زندگی یک خانواده را که تعداد متوسط آن توسط مراجع رسمی اعلام می‌شود، تأمین کند. بر اساس داده‌های مرکز آمار، میانگین جمعیت یک خانوار ۳/۳ است. شورای عالی کار نیز همین بُعد جمعیت را برای تعیین مزد در نظر گرفته است.

<http://sharghdaily.com/fa/main/detail/255839>

تأثیریک رویکرد خاص بازی درمانی بر کودکان آسیب‌دیده جنسی

خبرگزاری ایسنا- ۷ دی ماه ۱۳۹۸

نتایج یک پژوهش نشان می‌دهد رویکرد بازی درمانی می‌تواند پرخاشگری دخترانی را که آسیب‌دیده جنسی و کودک کار به شمار می‌آیند، کاهش دهد. در این پژوهش که توسط کبری ملاحی، دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره و راهنمایی دانشگاه آزاد به انجام رسیده، بازی درمانی به درمانگران امکان را می‌دهد تا به دنیای کودک راه پیدا کند. به این ترتیب کودکان محدود نمی‌شوند تا تنها به تشریح کلامی آنچه روی داده است، بپردازند بلکه در لحظه بازی، تجربه‌های پیشین و احساسات مرتبط با آن‌ها را بار دیگر از سر می‌گذرانند. در نتیجه درمانگران امکان می‌یابد تا به دنیای هیجانی کودک وارد شود و آن را احساس کند.

<https://www.isna.ir/news/98100704574>

جذب ۶ هزار دانش‌آموز بازمانده از تحصیل در خوزستان

خبرگزاری ایرنا- ۸ دی ماه ۱۳۹۸

غلامرضا شریعتی، استاندار خوزستان | استاندار خوزستان گفت: ۶ هزار دانش‌آموز بازمانده از تحصیل در خوزستان در مدت سه سال گذشته جذب کلاس‌های درس شده‌اند. شریعتی با اشاره به اینکه تا پایان امسال یک هزار کلاس درس در خوزستان به بهره‌برداری می‌رسد و همچنین اجرای طرح جوانه‌ها در خوزستان، ادامه داد: در این طرح دانش‌آموزان مناطق محروم بورسیه تحصیلی می‌شوند که پارسال یک هزار و ۲۰۰ دانش‌آموز پس از شرکت در یک آزمون، این بورسیه را دریافت کردند؛ این طرح به عنوان الگوی ملی معرفی شد.

<http://www.irna.ir/news/83612632>

افزایش ناچیز بودجه بهزیستی در سال ۹۹

روزنامه شهروند- ۹ دی ماه ۱۳۹۸

وحید قبادی دانا، رئیس سازمان بهزیستی | رئیس سازمان بهزیستی با انتقاد از اینکه بودجه بهزیستی در لایحه ۹۹ نسبت به سال ۹۸ تنها ۶/۶ درصد افزایش یافته است، گفت: اگر وضع بودجه‌ای کمیته امداد و بهزیستی با این وضع پیش برود، با کسری بودجه ۴ هزار و ۳۰۰ میلیاردی برای پرداخت مستمری مددجویان مواجه خواهند شد. وی افزود: حدود ۹۳ درصد بودجه جاری بهزیستی از جنس مستمری، یارانه و امداد و جزو هزینه‌های اجتناب‌ناپذیر است و باید بودجه سازمان، حداکثر ۱۵ تا ۲۰ درصد افزایش پیدا می‌کرد؛ زیرا این افزایش ۶/۶ درصدی هیچ تناسبی با نرخ تورم موجود ندارد.

<http://shahrvand-newspaper.ir/news:nomobile/main/178374>

گسترش حاشیه‌نشینی در اصفهان

باشگاه خبرنگاران جوان- ۱۱ دی ماه ۱۳۹۸

کوروش محمدی، رئیس کمیسیون اجتماعی شورای اسلامی شهر اصفهان | رئیس کمیسیون اجتماعی شورای اسلامی شهر اصفهان از ارائه تسهیلات لازم به منظور کاهش مشکلات مناطق حاشیه‌نشین استان اصفهان در سال جاری خبر داد. کوروش محمدی اظهار داشت: رشد آمار حاشیه‌نشینی سال جاری در بسیاری از مناطق استان اصفهان باعث شده تا شورای اسلامی شهر اصفهان در این زمینه تسهیلاتی را در خصوص کاهش مشکلات مناطق حاشیه‌نشین استان، ارائه کند. وی افزود: این طرح‌ها شامل برطرف کردن فضاهای بی‌دفاع شهری در مناطق حاشیه‌نشین، افزایش سطح کیفیت زندگی در این مناطق و بهبود فضاهای شهری با ایجاد فضای سبز، مکان‌های آموزشی و فرهنگسراها است.

<https://www.yjc.ir/fa/news/7193346>

هزینه بیش از ۱۵ هزار میلیارد تومان برای محرومان و نیازمندان

روزنامه مردم‌سالاری- ۸ دی ماه ۱۳۹۸

محمد باقر نوبخت، رئیس سازمان برنامه و بودجه | رئیس سازمان برنامه و بودجه، گفت: سال آینده ۱۵ هزار و ۵۵۰ میلیارد تومان برای انواع خدمات به محرومان و افراد پشت نوبت نهاد‌های حمایتی هزینه خواهد شد. نوبخت افزود: سال آینده دریافتی همه افراد زیر پوشش کمیته امداد و بهزیستی مانند ۱۵ درصد افزایش حقوق کارکنان دولت، افزایش می‌یابد. همچنین، دولت تمام تعهدهایی که برای پرداخت حقوق و دستمزد شاغلین و بازنشستگان را داشته، به موقع پرداخت می‌کند و هر قدر هم تحریم طول بکشد، اما تمام تلاش ما این است که در بخش جاری همه تعهدات خود را به انجام برسانیم.

<https://b2n.ir/318241>

طبقه‌بندی مشاغل باید درباره همه کارگران اجرا شود

خبرگزاری ایلنا- ۹ دی ماه ۱۳۹۸

حاتم شاکرمی، معاون روابط کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی | معاون روابط کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: همه کارگران اعم از قرارداد موقت، دائم و فصلی شاغل در کارگاه‌های مشمول قانون کار، باید با طرح طبقه‌بندی مشاغل تطبیق یافته و مزد و مزایای آنان در چارچوب ضوابط و نظام جبران خدمات طرح طبقه‌بندی مشاغل کارگاه پرداخت شود. شاکرمی تصریح کرد: هدف از نظام جبران خدمت که یکی از موضوعات با اهمیت در رابطه با مدیریت منابع انسانی و کارآفرینی است، ارتقای انگیزش و بهره‌وری کارکنان و حفظ و صیانت از نیروی انسانی شاغل در سازمان‌هاست.

<https://www.ilna.news/fa/tiny/news-853127>

خبرنامه مقابله با فساد و فقر
به سفارش معاونت رفاه اجتماعی
مجری: مرکز توانمندسازی حاکمیت و جامعه

 <https://www.instagram.com/iranbssc/>

 <https://t.me/iranbssc>

 <https://www.aparaz.com/IranBSSC>

 <https://www.linkedin.com/company/iranbssc/>

 <http://iran-bssc.ir/feed/>

